

Regel alle sammen ere uden Bygninger. Derved fremkommer der en Del mindre Landbrug, og naar det kun drejer sig om en enkelt eller nogle enkelte Præstegaarde, vil det være ganske urimeligt, at en saadan Forening skulde dokumentere at være i Besiddelse af 50,000 Kr. Jeg vil derfor finde det rigtigt, at det blev en vis Procentdel af Købesummen, der blev fastsat i Loven.

Forøvrigt maa jeg sige, som det ærede Medlem for Vinderup (Svendsen) udtrykte sig, at jeg ogsaa hele Tiden har set paa dette Lovforslag som en Forsøgslov, og at det vil være ganske umuligt at sige paa dette Tidspunkt, hvorledes den vil komme til at virke. Jeg er i det hele tilfreds med den Maade, hvorpaa Lovforslagets Paragraffer ere formede, og naar Regeringen synes at ville gaa lidt forsigtigt, forsøgsvis til Værks og se, hvorledes det hele vil komme til at virke, synes jeg, at det er ganske rigtigt. Lige saa gavnligt det vil være, at vi begynde ganske smaat, lige saa forkasteligt vil det være, om vi paa en Gang vilde slaa et stort Brød op. Der er ogsaa i Bemærkningerne til Lovforslaget klart peget paa, at der derved vilde komme saa megen Jord paa Markedet, at Priserne derved vilde falde og hele Sagen maaske blive standset i sin Udførelse. Jeg ser derfor med Glæde paa, at man har taget saaledes paa Lovforslaget, at vi foreløbig maa betragte det som en Forsøgslov. Naar vi se, at Udviklingen gaar godt og i den rigtige Retning, er der jo intet til Hinder for, at denne Sag paa ethvert Tidspunkt kan tages op, og at der kan indføres Ændringer i Lovforslaget, saa at dettes Rammer, naar Sagen tages op til Revision, kunne udvides betydeligt. Jeg skal derfor for mit Vedkommende meget anbefale det her forelagte Lovforslag.

Pinstrup: Ogsaa jeg anser dette Forslag for et særdeles udmærket Forslag, der tager Sigte paa det brændende Spørgsmaal: at skaffe Plads for Befolkningsfølgelsen, saaledes at Landboernes Børn ikke af den Grund skulle være nødte til at søge andet Erhverv, men kunne blive ude paa Landet og ernære sig der som selvstændige og selvhjulpne Landbrugere. Dette Forslag er, som jeg havde ventet det af den højtærede Minister. Han er jo selv udgaaet fra Landbostanden og har gennem sit hidtidige Arbejde vist, at han med fuld Forstaaelse har fulgt den Udvikling, der har fundet Sted i vort Landbrug. Det er

en Fortsættelse af det Arbejde, han har gjort, som det er blevet nævnt, ved Redaktionen af „Aalborg Amtstidende“, Arbejdet for det mindre Landbrug og alt, hvad der kan tjene til dettes Fremgang. Der er ikke paa nogen Maade i den Henseende nogen Modsætning til Stede, som man fra anden Side har villet gøre gældende.

Tanken om Oprettelse af flere selvstændige smaa Landbrug har jo, som det tidligere er nævnt af flere Talere, haft den Vanskelighed at overvinde, at den Jord, der var tilgængelig i saa Henseende, har staaet i noget for høj Pris. Det private Initiativ har vel hist og her græbet ind, købt Gaarde og stykket dem ud, men det har jo, ogsaa er nævnt, været paa Spekulation. Det har for de paagældende ganske naturlig gældt om at tjene det mest mulige paa den Affære. Men det private Initiativ har ogsaa haft under Overvejelse at danne Sammenslutninger af mere og ren filantropisk Art, at danne Foreninger til Indkøb af store Gaarde, aldeles uden den Hensigt at tjene Penge derpaa, men med den Hensigt at sælge dem saa billigt som paa nogen Maade muligt. Den Tanke er paa ingen Maade opgiven, men hidtil er den kun bleven skudt ud. Det er ikke den mindste Grund, men det er en væsentlig Grund til, at jeg hilser dette Lovforslag med saa stor Glæde, fordi jeg tror, det vil give Stødet til, at disse Tanker nu ville blive omsatte i Handling.

Men naar man vil skride til Handling paa dette Omraade, er det efter min Mening om at gøre, at der raades over en Kapital, der ikke er for lille. Navnlige vilde det være meget slemt, om der til at begynde med blev gjort Forsøg, som faldt uheldigt ud; thi man skal være klar over, at for at disse Forsøg skulle lykkes, skal der virkelig købes billigt. Ellers gaar det, som man ved, let saaledes, at naar disse Jordlodder ere bebyggede, og der er købt Besætning dertil, vil det meget let blive for dyrt, hvis Jorden ikke virkelig har kunnet tilbydes til en billig Pris. Der skal administreres forsigtigt og klogt, og jeg tror ikke, det ærede Medlem for Sorø (Poul Christensen) har Ret i, at der ikke behøves nær saa megen Kapital, men at man kunde nøjes med en forholdsvis meget lille. Det gaar ikke saadan til! Hvis man tænker sig, at der indkøbes en større Gaard, kan den ikke udstykkes i en Hast, men der kan let gaa et eller flere Aar, inden Udstykningen er tilendebragt.

For øvrigt er Spørgsmaalet jo omtalt